

TRIANON – 85 – ZEBEGÉNY

Azért is időszzerű az önfeltárás, mert hazánk éppen a XX. századot lezáró évtizedben süllyedt nagyon mélyre, amikor pedig szabaddá váltunk! Es most mit tehetnénk? – tette fel a kérdést Nemeskürty István. Azt, hogy soha ne felejtünk, sőt az utánunk jövők nemzedéknek meg kell tanítanunk, hogy országunk 2/3-át igazságtalan módon elvették tőlünk, miközben három millió testvérünkötől szakítottak el. Ez főleg az oktatásnak és a politikának a feladata. Pl. – ma van kommunizmus emléknap, holocaust emléknap, és sorolhatnám, miért nincs hivatalosan Trianon emléknap az iskolákban. Ugyanolyan, vagy még nagyobb tragédia ez számunkra magyarok számára. Vagy miért nincs Trianon Múzeum, vagy hol az országos Trianon emlékmű? Nem értek egyet azokkal a politikusokkal, akik szerint nem kell bolygatni ezt a témát a szomszédink érzékenysége miatt. Érdekes, akik kaptak azok érzékenyek. Akiktől elvettek azok nem lehetnek érzékenyek. Az előző rendszernek is ez volt az álláspontja, a szomszédok meg nevettek rajtunk, és szorgalmasan teletelepítették tele az ősi magyar városokat meg a határmelléket, hogy mára nem azé az Ország, „aki vérét adta érte, hanem azé, aki beleült és teleszülte” (Ravasz). A szomszédok ma is pont olyan nacionalisták, és sovíniszták, mint ahogyan azt Wass Albert megírta, csak most a megváltozott európai légkörben ezt nem teszik annyira nyíltan. Politikájuk ugyanolyan asszimilációs politika, mint régen, közben ugyanúgy nincs magyar egyetem, magyar tévéadó, vagy ősi magyar településeink neveit idegen nyelven kell olvasni, miközben pl. Finnországban még a szemetesekukák is két nyelven feliratozottak! Feladatunk tehát nem lehet más, mint: EMLÉKEZNI ÉS EMLÉKEZTETNI!!

Bárhol élünk szerte a világban, mindenhol van egy kis templom, ahol imádkozhatunk, hogy Istentől bölcs szívet kérjünk. Ahányszor a történelme során a magyar nép Is-

tentől és nem embertől várta a segítséget, akik a saját kicsinyes hasznukat lesték, megoldódtak gondjai. Csak Isten segítségével lehetünk azok, akik vagyunk, vagy akiknek lennünk kell. Vallásérkölcsei nevelésre igényesek egyre kevesebben vagyunk, ezért fennáll a veszély, hogy egymás ellen fordulva válunk egymás ellenségévé. Nyújtunk testvér kezét egymásnak, bármi is volt a múltban, mert közösen kell kijavítanunk elkövetett hibákat. Tegyük olyanná a jövőt, hogy 100 év, vagy egy újabb 1000 év múlva gyerekeink tudjanak egymás szemébe nézni, hogy legyenek büszkék arra, hogy magyarok, éljenek akár Magyarországon, Erdélyben, Kárpátalján, a nagyvilágban bárhol soha ne mutogassunk egymásra, hogy te voltál a hibás. Mert az emberek fejében az elmúlt negyven év úgy is jócskán elválasztotta egymástól a hazai és a határon túli magyarságot. A Trianoni döntés zavart okozott a nemzettudatban, és nagyban csökkentette a nemzeti kérdések iránti érzékenységet. Hogy a mai emberek mennyire azonosulnak a határon túli magyarsággal, az attól függ, hogy mennyire azonosulnak saját maguk a magyarságával. Áruelők mindig voltak és lesznek, de őket csak saját fegyvereikkel győzhetjük le. Oldjuk meg gondjainkat közösen, magyar a magyarral, magyar az Istennel. Ehhez elsősorban magunkat kell építenünk szeretetben, hitben, testvériségben és Dsida Jenő által megfogalmazott „mindig magunkért, soha mások ellen” szellemében. Úgy legyen!

Rázmány Csaba püspök

Egyházközségeink életéből

Bartók Béla Unitárius Egyházközség

Egyházközségünk templomában 2005. május 8-án konfirmáció ünnepséget tartottunk. A gyülekezet előtt hét ifjú vallotta meg hitét és tett fogadalmat unitárius vallásához való ragaszkodásáról és hithűségéről.

A konfirmáló növendékek: Dian Zsófia, Elekes Ábel, Elekes Péter, Kovács Luca Bella, Kovács Áron Márton, Rázmány Sámuel, Szász Csaba.

Léta Sándor
lelkész

Igy élünk és dolgozunk Füzesgyarmaton és a „Gyula és Környéke” Szórványgyülekezetben...

Mozgalmas tavaszunk egyházi eseményei között kiemeltül folytat kis gyülekezetünk élete. Húsvéti ünnepünk úgy sikerült, ahogy előző tudósításunkban megterveztünk és elképzeltük. Istenáldotta alkalmakra került sor az ünnepszentelés folyamán itthon, a Borostyánkert Otthonban és Gyulán is, valamint a bélmegyeri nyugdíjasklubban. Mindenhol elhangzott a Passió is, vagy annak részletei. A három úrvacsorás istentiszteleten 63 hívünk vett részt.

Áprilist egy csodálatosan sikerült **Wass Albert-esttel** kezdtük. Ez lelkiileg is előkészített a másnapi tisztújító Zsinat várható eseményeire. **Április 2-án** aztán megerősített húsvéti hitünkben, abban az értelemben, hogy az isteni ügynök diadalmaskodni kell minden ármány, emberi kicsinység, törtetés ellen. Szerény személyem újráválasztása a főjegyzői tisztségre – hiszem, hogy Isten megadja nekem – új lelkesedést, sok új lehetőséget ad egyházunk életének előrevitelében szerett munkatársaimmal, egyházunk előmenetele érdekében. Jó volt megérezni a hívek, a szimpatizánsok ragaszkodását és elkönyvelni jókívánságaikat, olvasni a megyei lapban és levelekben megjelent híradásokat. Igyekeztünk megfelelni az elvárásoknak, hogy kis hazánk e táján is jó legyen továbbra is unitáriusnak lenni, erdélyi örökségünk hírnevét öregbíteni.

Április 11-én, előzetes áttanulmányozás után, zsűrielnökként, kiosztottuk a **Költészet Napja** alkalmából rendezett irodalmi verseny díjait a **Városi Könyvtárban**. Közben megkezdődött az új egyházvezetés munkája is, szinte minden héten tartott és tartandó gyűlésekkel, költségvetési és más tárgyú megbeszélésekkel. Az Elnökség, kibővítve sokszor több taggal is, eredményesen dolgozik.

Április 16-án megkereszteltük **Pigler Zsuzsanna** második házasságából (**Ungor Sándor** az új férj és édes-apa) született első gyermekét, aki a keresztségben a **ZSOMBOR** nevet kapta. A Gyula és Elek közötti **Farkashalom** tanyán élő családot áldja meg az Isten és segítse nevelni a gyermekeiket szeretteik körében. Tavaszbi biztatónak is szép volt a gyönyörű környezetben, a természet templomában, zöldülő búzavetések között végezni ezt a szertartást!

Április 18-án, Budapesten részt vettem a **Magyar Bibliatársulat Kuratóriumi** ülésén, ahol az előző évi eredményekről hallottunk beszámolót, és terveztük a 2005-re szóló teendőinket. Egyházunk 30 magyarázatos Bibliát kapott, amelyeket nagyon jól lehet hasznosítani ifjúságunk hitoktatása élenkítésében.

Április 23-án, Darvason temetési szertartásra kértek fel egy szimpatizáns családban. A Budapesten élt és elhalt **Tóth Jánosné Sáfán Erzsébet** testvérünket kísértük utolsó útjára, aki 83 éves korában adta vissza lelkét Istennek.

Szent György napján, **április 24-én** tartottuk a soron következő szeretetvendégséggel egybekötött **gyermekistentiszteletünket**, amelyen a „szertartást” a már beharangozott **Nemes Zsolt** és **Kovács Gréta** hittanosok végezték. E szép alkalomra hozott fogyasztani valókat és tombolatárgyakat köszönjük a hozzátartozóknak. Az **évszázó gyermekistentisztelet június 19-én** lesz, amelyen **Csordás Gergő** és **Kovács Patrik** hittanosok fognak „szolgálni”, és amely alkalommal kiosztjuk az Unitárius Alapítványtól kapott jutalmakat hittanos és kisebb gyermekeinknek.

Április 29-én volt a **Reményik Sándor-estünk** a **Könyvtárban**, nagyszerű élményt szerezve sokaknak.

Május hónapja többszörös ünneplési alkalmat hozott. **1-jén** az **Idősek Otthonát** kerestük fel, ahol az édesanyákat is köszöntöttük. Szép élmény volt!

Május 4-én, Békéscsabán fogadott **Varga Zoltán, a megyegyűlés elnöke**, ahol a többi, megyei egyházvezetővel gondjainkról-bajainkról, közös tennivalóinkról beszél-

gettünk. Jó volt hallani, hogy megyeszinten is elismerik tevékenységünket. A nyugdíjas klubokban végzett munkánk, a rengeteg összejövetelen való részvételünk, szereplésünk eredményeként **a megyei nyugdíjtanács egyházi képviselőjének választottak be** az összes többi felekezet általános meglepetésére.

Május 8-án ünnepeltük templomunkban az **édesanyákat**. Színvonalas ünneplésünkre egy egész templom közönsége volt kíváncsi. Az egyházközösség is köszöntött minden megjelent édesanyát egy-egy fehér kála átadásával. Gyönyörű volt!

Pünkösöd ünnepe előestéjén, szombaton **Bélmegyerén** tartottunk nagyszabású **anyáknapi ünnepet** sok meghívott klubbal, és általunk vezetett szertartással.

Pünkösöd ünnepén, a három helyen 42 hívünk élt úrvacsorával, itthon, a Borostyánkert Otthonban és Gyulán. Az ünnepen elkezdődött a nyári, szejei találkozóra való kirándulás, az erdélyi körút szervezését. Úgy látszik, hogy ismét sikerülni fog: Gyuláról már jelentkeztek hatan azok közül, akik a télen meghallgatták a Főiskolán tartott előadásaimat. Békéscsabáról is jönnek, akik a tavalyi voltak.

Május 17-én részt vettem **Budapesten** az **ENSZ Társaság** ülésén, ahol **beválasztottak a Nemzeti Bizottságba** más egyházvezetők mellett, rektorok, akadémiai tagok társaságában, akiknek az lesz a feladatunk, hogy előkészítsük az ENSZ megalakulása 60. és Magyarország ENSZ-tagságának 50. évfordulás megemlékezéseit. Kíváncsi – hangzott el **Dr. Simai Mihály** akadémikus szájából –, hogy az egyházak is hatékonyan vegyék ki részüket a megemlékezésekből, hiszen az ENSZ-ben nagy hangsúllyal vannak jelen az egyházak, a világvallások képviselői, szervezetei.

Május 22-én volt a **püspökeiktató és lelkészszentelő Ünnepi Zsinat**, amelyen szép számmal részt vettek híveink és szimpatizánsaink ilyen messziről is.

Május 27-én zártuk **irodalmi összejöveteleink tavaszi évadát Mécs Lászlóval**. Ez is nagy sikert aratott, és mint az előzőeket, ezt is a Kábel TV felvette és műsorára is tűzte. Az őszi folyamán tovább folytatjuk az ilyen alkalmakat!

Május 28-án **Bélmegyerrel** részt vettünk **Mezőberényben** egy nagy létszámú találkozón, ahol elismerően szerepeltünk dalárdánkkal és szólóéneklésünkkel.

Május 30-án, Budapesten a **Biblia Társulat** kuratóriumi ülésén elfogadtuk az évi költségvetést. Beszámolót hallottunk az egyházak befizetett támogatásáról.

Június 3-án **Berettyóújfaluban** részt vettünk a trianoni diktátum 85. évfordulójára rendezett megemlékezésen, ahol beszédet és műsort tartottunk **Dr. Raffay Ernő** történész, **Berzovics László** KMKSZ elnökhelyettes, **Berszán Lajos** gyimesi esperes, **Pap Zsolt** református kézdívasárhelyi lelkész, **Nyisztor Ilona** csángó énekes, **Réthy Árpád** színművész társaságában. **Pálfi István** EP képviselő és **Vitányi István** képviselő voltak a védnökök.

Június 4-én **Zebegénybe** **zarándokoltunk újra, emlékezve nemzetünk nagy tragédiájára a 85. évfordulón**. A megszokott egyházi vezetők mellett, lélekemelő művészi megnyilatkozásokat hallgathattunk meg. Jó ide visszajárni messziről is!

Június 8-án részt vettem **Monoron** a **Magyar Iszlám Közösség közgyűlésén**, amelyen a hazai egyházak képviselői és külföldi vendégek vettek részt. Az unitárius monoteizmusról és az Iszlám és az unitarizmus kapcsolatairól tartottam előadást.

A begyűjtött nyár ellenére is készülünk a július 31-i alföldi unitárius búcsúra, amelyen felavatjuk a háromszéki **Arkosról** kapott **Testvériség Kopjafáját**. Isten addig is áldjon mindnyájunkat és adjon boldog viszontlátást.

B. L.

Dunántúli Unitárius Egyházközség

Jelen egyházközségi beszámolómban húsvétig megyek vissza, hiszen a székesfehérvári Istentiszteletünkön 30-an vettek részt, ez eddig a legnagyobb gyülekezési létszám.

Április 24-én (Pécsen) vendégül láthattuk az amerikai testvér-egyházközségi kapcsolatok két koordinátorát, Julie és Jerry Jose-t. Két napos itt-létük alatt közös Istentiszteleten vehettünk részt, ugyanakkor aktívan várost néztünk, hosszasan beszélgettünk. Számomra jóleső érzés volt, hogy a gyülekezeti tagok is bekapcsolódtak a velük való beszélgetésbe, városnézésbe. Sokat tanulhattam vendégeinktől, emberségből, ugyanakkor az egyházközségi élet szervezésének kérdéseit illetően is.

Április 30-án gyülekezeti kirándulást szerveztünk a Pécs melletti Kisrétre. Gyülekezeti tagjainkat bográcspörköllettel vártuk. Több mint 25-en vettünk részt, többek között beszélgetéssel, focizással és festéssel töltöttük időnket.

Május 22-én (Budapesten) jómagam valamint gyülekezeti tagjaink egy része jelen volt a budapesti püspökbeiktató, illetve lelkészszentelő Zsinaton. Ez alkalom felemelő érzéssel töltött el, ugyanakkor pozitív útravaló volt.

Június 5-én tartottuk konfirmációi Istentiszteletünket. A pécsi imaházban 114-en zsúfolódtak össze, ez a szám is rekordot jelent gyülekezeti életünkben. Konfirmáltak: Bandi Szabolcs (Pécs), Dudi Levente (Garé), Debreceni Dorottya (Székesfehérvár), Barabás Ráhel Blanka (Magyarbóly), Orbán Levente (Komló).

Beszámolómban meg kell még említenem, hogy a Pécsen alakult Szentágothai János Protestáns Szakkollégium által szervezett kreditpontos elő-

adásokon 31 hallgató vett részt. Ezen kívül filmklubot működtettünk, valamint közös kirándulásokat szerveztünk. Az egyetemről félmillió forintot nyertünk a továbbműködés elősegítésére.

Ugyanakkor azt is meg kell említenem, hogy a polgári imaház egy vállalkozó felújította. Csak az anyagköltség több mint 2 millió forintra rúgott, ugyanakkor lekövezte az udvart, hátsó kerítést hozott létre. A bérleti díj egy része (presbiteri határozat értelmében) a Válaszúti György Unitárius Alapítványhoz kerül, másik részét az ingatlan közüzemi számláinak kifizetésére, egyházközségi célokra használjuk fel.

Az elmúlt időszakban két temetési szertartást végeztem. Január 18-án (Marcaliban) Kurta Irén sz. Vánca Irén 80 éves testvérünk temetésére került sor. Május 12-én (Szekszárdon) Márton István 78 évet élt testvérünket kísértük utolsó útjára. A gondviselő Isten adjon számukra örökéletet, hozzátartozóiknak vigasztalást.

Mindkét helyen újabb gyülekezeti tagokkal találkoztam.

Május 13-án (Pécsen) esketési szertartást végeztem, egyházunk áldásában részesítettem Bartha András (unitárius) és Erb Melinda (római katolikus) testvéreinket.

Június 5-én, konfirmációi istentiszteletünk keretében Szepesi Balázs (Szekszárd) keresztelésére került sor.

Pécs, 2005, június 10.

Máté Ernő, lelkész

Konfirmáló növendékek, Máté Ernő lelkéssel és Bandi András gondnokkal

Julie és Jerry Jose látogatása egyházközségünkben

Harangszó

Nézem a fiam. Hosszú, langaléta, válla akár egy vállfa. De hát, milyen is lehetne így 14-15 évesen? Öltönyét próbálgatja, kisebb-nagyobb fintorok közepette. Nadrágját kissé utána szabták, igazították, ám így sem jó! A napjainkban épp divatos nyakkendőjét is csak nagy unszolások árán hajlandó felkötni. Az új félcipő meg maga a borzalom. Azt ő nem húzza fel, és kész! Az egész család puccba vágva várja, már indulni kéne, hiszen úgy illik, hogy legalább a „főszereplők” időben odaérkezzenek. Kisebb gondolkodási idő után, mintegy kegyet gyakorolva, úgy dönt, hogy „most és csakis egy alkalomra” hajlandó felhúzni az új félcipőt. Indulhatunk. Győzelem! Miközben levonulunk a tömbház második emeletéről, a lépcsőházbeliek bizonyára nagy élvezettel hallgatják az ünnepelt lamentációját. Remélem, a kocsi beindul, és még időben odaérünk.

– *Az elsőt már elkezdték húzni* – szól be édesanyám – igyekezzetek!

Épp az új öltönymet vettem magamra. Alája egy méregzöld kötött lájbi dukált. Egységesen, minden fiúnak. A lányok ciklámen színű szvettert kaptak, hozzá csinos fekete szoknyát és kis szandált. Ez volt akkor a divatos. Amint kiléptünk a kapun, szomszédjaink ballagó csoportjaival találkoztunk.

- Na, jüttek?
- Menyünk, menyünk – válaszolta apám.
- S a nagyleginy megtanulta a kérdéseket?
- Majd elvállik, amikor a pap kikérdezi!

És a „nagylegény” elvegyült közöttük, kissé megszeppenve, új öltönyében, cipőjében, feszengve lépkedett. Virágvasárnapján felénk általában jó idő szokott lenni, így legalább az utca tócsáit nem kellett kerülgetni. *Mire a másodikat húzták*, elértünk a papi lakig. Oda tértünk be egy rövid megbeszélésre, eligazításra. Izgalomtól kipirult arcok, csillogó szemek. A lányok titokban meg is súgják egymásnak, hogy nagyon félnek. Csak egyedül a lelkész nyugodt, talán ő már tudja, hogy a sok be-

fektetett munka meghozta a gyümölcsét. *Mire összehúzták a harmadikat* szépen, libasorban bevonultunk a pap bácsi mögött, majd az első sorokban helyet foglaltunk az ünnepélyesen feldíszített, virágoktól roskadozó Úrasztala körül. És felzengett az ének, a falu népe orgona kísérettel adott hálat az Istennek, hogy ezt a szép pillanatot is megérhette.

Lassan gyülekeznek a hívek, de kezdés előtt már szükké válik az elég tágasnak tartott gyülekezeti terem. Minden pótszéket kirakunk, így talán elég lesz. A szülők, a rokonok, sok ismeretlen arc, mind egy-egy konfirmálandó ifjú sikeréért drukkol. A fiatalok arcán is látszik egy kis megilletődés, de tettetett hanyagsággal próbálják palástolni. Elnézem őket, megpróbálom felfedezni bennük egykori önmagammat. Nehezen megy. Aztán elkezdődik az Istentisztelet. Ők pedig, ott szoronganak az első székeken, sorukra várva. És bennem ebben a pillanatban egy nagy hiányérzet fogalmazódik meg. Nem tudom, hogy mi, de valami nagyon hiányzik! Most ők következnek, itt az ideje, hogy tanúságot tegyenek hitükről, felkészültségükről. Épp szorgalmasan válaszolgatnak a feltett kérdésekre, amikor... megszólal a harang. A református szertartás végét jelelvén. És ekkor, ebben a pillanatban rájöttem, hogy mi hiányzott immár a szertartás kezdete óta. A harang, ami nem miattuk szól!

A Dunántúli gyülekezet, sok másik szóróvannal egyetemben hosszú évtizedek óta nem a saját templomában, imaházában tartja Istentiszteleteit, szertartásait. Szűkös anyagi lehetőségeinket ismerve csak reménykedhetünk abban, hogy a közeljövőben központi segítséggel ezek a „végeken” élő gyülekezetek is saját kis templomokra, imaházakra tehetnek szert, ahol majd, alkalomadtán, a mi harangjaink, a mi gyermekeinkért fognak megkondulni. Abban bízom, hogy a kisebb fiam immár itt, Pécsen, a saját templomunkban fog konfirmálni. Két év múlva esedékes!

Bandi András

220. konfirmációi ének

*Hiszem, vallom: egy az Isten,
Más és több nem volt és nincsen.
Hatalmában véghetetlen,
Elmével fölrhetetlen.*

*Ő az Ok, a Cél, a Minden,
Törvényt ott ül bent a szívben.
Szeretet a mennyországa,
Ott mindenki megtalálja.*

*Vallom: Jézus volt a Mester,
Szóval, tettel, szeretettel.
Istenhez ki eljuttatott
Benne bízni megtanított.*

*Hiszek Isten szentlelkében,
A sugalmas ihletésben.
A haláltól mit sem félek:
Istenben az örök élet. Ámen!*